Certificaat ondernemerschap

Stichting Certificaat Ondernemerschap

Examen Financiën

Maandag 7 juni 2010

Examen van 18.00 uur tot 20.00 uur

Dit examen bestaat uit een casus, 8 vragen en 4 bijlagen (10 pagina's)

Er is GEEN grafische rekenmachine toegestaan.

In totaal kunnen voor het examen 100 punten worden behaald.
55 punten of meer is voldoende.

Sportzaak New Gear

Dhr. Kant is een fanatieke basketballer en is eigenaar van sportzaak New Gear, gevestigd in het oude dorp van Zoetermeer. De sportzaak is begonnen als basketbalspeciaalzaak, maar inmiddels biedt de sportwinkel producten aan voor een grote verscheidenheid aan sporten. De belangrijkste productgroepen voor New Gear zijn sportschoenen, sneakers en sportkleding. New Gear biedt qua sportkleding onder andere het volgende aan: korte broeken, joggingbroeken, trainingspakken, t-shirts, polo's, sporthemden, sweaters en jassen/jacks. Een belangrijk onderdeel van de sportkleding bij New Gear wordt gevormd door de kleding van bekende sportteams, voornamelijk vanuit de Amerikaanse profcompetities, zoals de NBA, NFL, NHL en MLB. New Gear voert de meest populaire sport- en streetwearmerken van dit moment, waaronder Nike, Adidas, Converse, Reebok, Kswiss en Pelle. Naast de reeds genoemde productgroepen biedt New Gear ook ballen aan (basketbal, american football, voetbal, honkbal). In de loop van de tijd kreeg New Gear veel verzoeken van haar klanten om ook andere producten te voeren. Dhr. Kant besloot naar aanleiding van deze verzoeken om ook petjes en horloges aan het assortiment toe te voegen. Een belangrijk merk dat hierdoor werd toegevoegd, is New Era. Dhr. Kant vindt het belangrijk om steeds de nieuwste collecties van de verschillende topmerken te voeren. Ook heeft hij ervoor gekozen om alleen producten aan te bieden in het midden- en hogere segment van de markt. New Gear verkoopt haar producten voornamelijk aan particulieren, maar ook aan sportclubs. Particulieren betalen contant; de sportclubs krijgen de mogelijkheid om binnen 30 dagen te betalen.

Zoals eerder is aangegeven vormen sportschoenen, sneakers en sportkleding de belangrijkste productgroepen (qua omzet en winst) voor New Gear. De sportschoenen en sneakers leveren, vergeleken met sportkleding, een hogere bruto-winstmarge (40 %) op, maar hebben een lagere omloopsnelheid. De sportkleding wordt dus sneller verkocht, maar levert een lagere winstmarge (35 %) op. De ballen, petjes en horloges hebben een nog lagere omloopsnelheid dan de sportschoenen en sneakers, maar de marge op deze producten is een stuk hoger (62,6 %).

Dhr. Kant woont in een koopwoning in het oude dorp, vlakbij zijn sportwinkel. De winkel heeft een bruto-vloeroppervlak van 280 m2, het verkoopvloeroppervlak bedraagt 200 m2. Het winkelpand is eigendom van dhr. Kant. De vrije verkoopwaarde bedraagt € 400.000,-; de executiewaarde is getaxeerd op € 300.000,-.

Onderdeel van de inventaris is een gesigneerd tenue van Michael Jordan, waarin Jordan tijdens de laatste wedstrijd van de play-offs van het seizoen 1997-1998 speelde, toen hij met de Chicago Bulls

voor de 6e keer kampioen werd van de NBA. Het tenue heeft een getaxeerde waarde van € 40.000,-. In 2009 heeft dhr. Kant privé een gesigneerd tenue gekocht van Lebron James. Dhr. Kant heeft dit tenue in de winkel opgehangen ter decoratie. Dit tenue heeft hij gefinancierd door middel van een privé-opname van €7.000, -.

Dhr. Kant heeft als ondernemingsvorm gekozen voor de eenmanszaak, net als de meeste overige sportzaken. Hij heeft twee fulltime verkopers in dienst. Daarnaast werkt hij zelf ook fulltime in de zaak mee: voor een deel van de tijd met verkopen en voor het andere deel regelt hij administratieve zaken en de inkoop van producten.

De laatste paar jaren draait New Gear minder dan voorheen. Was het fiscale resultaat in 2008 nog € 99.300,-, in 2009 is het fiscale resultaat verder afgezakt naar € 30.600,-. Ondanks het slechtere resultaat van de afgelopen jaren wil dhr. Kant toch zoveel mogelijk van zijn schulden af. In zowel 2008 als 2009 heeft hij € 20.000,- afgelost op het rekening-courantkrediet. De rente die over het rekening-courantkrediet betaald dient te worden is 10%; de rente over de hypothecaire lening bedraagt 6%.

De branche

Als gevolg van de laagconjunctuur heeft de sportdetailhandel de afgelopen paar jaar een krimpende omzetgroei laten zien. Een toename van oudere sporters biedt mogelijkheden op de lange termijn. Ondanks de concurrentie van branchevreemde afzetkanalen weten de sportzaken hun marktaandeel (48%) de laatste jaren op peil te houden.

Het jaarboek detailhandel van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel
vermeldt de volgende kengetallen voor de branche:

Omzet per fte	€ 204.000,-
Brutowinst per fte	€ 83.000,-
Omzet per m2 verkoopvloeroppervlak	€ 1.500,-
Brutowinstmarge	41,0%

(Bij de berekening van de omzet en de brutowinst per fte is de inzet van meewerkende ondernemers meegeteld.)

Andere kengetallen voor de branche (bron: HBD, ABN AMRO)

Voorraadtermijn (in dagen)	145

Crediteurentermijn (in dagen)	22
Gemiddelde verkoopvloeroppervlak	220 m2
Loonvoet	€ 20.000,- per jaar
Rentevoet Eigen Vermogen	10% over gemiddeld eigen vermogen
Gemiddelde ondernemerslast (GOL)	€ 40.000,-

Opgaven

Vraag 1
1.a (4 pnt)
Noem een viertal type instanties/organisaties in Nederland waar een ondernemer informatie en/of hulp kan vragen bij het starten van een eigen zaak?

1.b (4 pnt)
Noem twee onderwerpen waarover in de opstartfase informatie ingewonnen moet worden, omdat deze belangrijk zijn voor het starten van een bedrijf.

Vraag 2 (8 pnt)
Het merendeel van de sportzaken in Nederland heeft de eenmanszaak als rechtsvorm. Een andere rechtsvorm die veel voorkomt in de branche is de BV.
Noem vier kenmerkende verschillen tussen de eenmanszaak en de BV.

Vraag 3
3.a (4 pnt)
Bereken voor 2008 en 2009 de brutowinstmarges van New Gear (in procenten).

3.b (4 pnt)
Vergelijk de brutowinstmarge van New Gear in 2008 en 2009 met de gemiddelde brutowinstmarge in de branche. Geef uw oordeel over de prestatie van New Gear?

3.c (6 pnt)
Bereken het bedrijfseconomisch resultaat over 2009.

3.d (4 pnt)
De GOL wordt in het algemeen op een bedrag van € 40.000,- gesteld. In de praktijk wordt hier vaak van afgeweken. Kunt u twee redenen noemen waarom men af zou willen wijken?

Vraag 4
4.a (6 pnt)
Bereken de solvabiliteit voor 2008 en 2009 en geef uw oordeel?

4.b (6 pnt)
Bereken de rentabiliteit van het totale vermogen voor 2009 en geef uw oordeel?

Vraag 5
5.a (4 pnt)
Waarover geeft het kasstroomoverzicht (bijlage 3) informatie?

5.b (4 pnt)
Noem twee posten die wel op een kasstroomoverzicht voorkomen, maar niet op een winst- en-verliesrekening.

5.c (4 pnt)
In 2009 zijn er privé-opnamen geweest. Hoe zijn deze privé-opnamen vooral gefinancierd? Gebruik hierbij het kasstroomoverzicht. Geen berekening.

Vraag 6
6.a (8 pnt)
Noem vier zaken die in het oog springen bij een eerste beoordeling van de winst- en verliesrekening en/of de balans (geen berekeningen).

6.b (6 pnt)
Op de balans zie je dat de grootte van het eigen vermogen is veranderd. Noem drie oorzaken waardoor het eigen vermogen in omvang kan veranderen.

Vraag 7
7.a (4 pnt)
Bereken en beoordeel de crediteurentermijn over 2009.

7.b (4 pnt)
Bereken de omlooptijd van de voorraad voor 2009 en geef uw mening.

7.c (6 pnt)
Geef drie suggesties waardoor de voorraadtermijn bij New Gear zal verbeteren?

Vraag 8
8.a (10 pnt)
Bereken de hoogte van de zekerheden per 31-12-2009 op basis van de balans van 31-12-2009**.**

8.b (4 pnt)
Wat zal de waarderingsgrondslag zijn voor de zekerheden bij een financiering?

EINDE EXAMEN

Bijlage 1
Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap
Financieel management MKB Juni 2010

Balans New Gear

Debet	Balans per 31/12 (alle bedragen in hele euro's)				**Credit**
	2009	**2008**		**2009**	**2008**
Vaste activa			**Eigen vermogen**		
Onroerend goed	210.000	220.000	T. Kant	105.000	125.000
Inventaris	90.000	100.000	**Totaal eigen vermogen**	**105.000**	**125.000**
			Vreemd vermogen lang		
			Tante Agaath lening	35.000	40.000
			Hypothecaire lening	270.000	270.000
Totaal vaste activa	**300.000**	**320.000**	**Totaal vreemd vermogen lar**	**305.000**	**310.000**
Vlottende activa			**Vreemd vermogen kort**		
Voorraad	172.000	214.773	Crediteuren	21.771	26.466
Debiteuren	8.219	10.274	Nog te betalen kosten	5.874	30.505
Te ontvangen belastingen/ premies	1.562	1.952	Te betalen belastingen/ premies	4.136	5.028
Liquide middelen	10.000	20.000	Rekening-courantkrediet	50.000	70.000
Tot vlottende activa	**191.781**	**246.999**	**Tot vreemd vermogen kort**	**81.781**	**131.999**
Totaal activa	**491.781**	**566.999**	**Totaal passiva**	**491.781**	**566.999**

Bijlage 2
Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap
Financieel management MKB juni 2010

Winst- en verliesrekening New Gear (alle bedragen in hele euro's)

	2009	**2008**
Netto-omzet (opbrengst verkopen)	600.000	750.000
Inkoopwaarde	361.200	420.000
Brutowinstmarge	**238.800**	**330.000**
Lonen en salarissen	40.000	40.000
Sociale lasten	12.000	12.000
Huisvestingskosten	48.000	48.000
Verkoopkosten	30.000	37.500
Algemene kosten	37.000	50.000
Totale kosten	**167.000**	**187.500**
EBITDA	**71.800**	**142.500**
Afschrijvingskosten	20.000	20.000
EBIT (= bedrijfsresultaat)	**51.800**	**122.500**
Interestkosten	21.200	23.200
Fiscaal resultaat	**30.600**	**99.300**

Bijlage 3
Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap
Financieel management MKB juni 2010

Kasstroomoverzicht (KSO) New Gear

		alle bedragen in hele €	
		2009	
EBIT (bedrijfsresultaat)			51.800
Bij: afschrijvingen			20.000
Kasstroom op winstbasis			**71.800**
Mutatie in het netto werkkapitaal (excl. liquide middelen)			
Netto werkkapitaal begin van het jaar		165.000	
Netto werkkapitaal eind van het jaar		150.000	
Mutatie netto werkkapitaal			**15.000**
Operationele kasstroom			**86.800**
Bruto-investeringen			
Boekwaarde vaste activa begin van het jaar	(X)	320.000	
Af: afschrijvingen	(Y)	20.000	
Boekwaarde vaste activa einde van het jaar	(Z)	300.000	
Bruto-investeringen	**(Z-Y+X)**		**0**
Vrije kasstroom			**86.800**
Eigen vermogen begin		125.000	
Bij: fiscaal resultaat		30.600	
Af: eigen vermogen eind		105.000	
Privé-opnamen			**50.600**
Beschikbaar voor de vermogensmarkt			**36.200**
Geldstromen van en naar de vermogensmarkt (excl. mutatie rekening-courant)			
Aflossing Tante Agaath lening		-5.000	
Aflossing hypothecaire lening		0	
Betaalde interest		-21.200	
Geldstromen van of naar de vermogensmarkt			**-26.200**
Mutatie liquide middelen			**10.000**
Controle			
Liquide middelen eind (incl. rekening-courantkrediet)		-40.000	
Liquide middelen begin (incl. rekening-courantkrediet)		-50.000	
Mutatie liquide middelen			**10.000**

Bijlage 4
Praktijkexamen Certificaat Ondernemerschap
Financieel management MKB

Kengetallen

Bezettingsgraad	Werkelijke productiecapaciteit / beschikbare productiecapaciteit
Break-evenomzet	Vaste kosten / (brutowinst in % van de omzet - overige var. kosten in % van de omzet) x 100
Brutowinst per fte	Brutowinst / aantal fte's
Brutowinstmarge	Brutowinst / omzet x 100%
Cashflow	Fiscaal resultaat na belasting + afschrijvingen
Crediteurentermijn	Gemiddelde crediteurensaldo / inkopen op rekening x 365 dagen
Current ratio	Vlottende activa / vlottende passiva
Debiteurentermijn	Gemiddelde debiteurensaldo / verkopen op rekening x 365 dagen
Kosten van arbeid per fte	Kosten van arbeid / aantal fte's
Huur per m^2	Huurkosten / aantal m^2 BVO
Netto werkkapitaal	Vlottende activa -/- vlottende passiva
Omlooptijd voorraad	Gemiddelde voorraad / inkoopwaarde van de omzet x 365 dagen
Omzet per fte	Jaaromzet / aantal fte's
Omzet per m^2 VVO	Jaaromzet / aantal m^2 VVO
Omzetindex	Omzetontwikkeling ten opzichte van het basisjaar (basisjaar = 100)
Omzetsnelheid	Inkoopwaarde van de omzet / gemiddelde voorraad
Quick ratio	Vlottende activa exclusief voorraden / vlottende passiva
Rentabiliteit totaal vermogen	EBIT / gemiddeld geïnvesteerd totaal vermogen
Rentabiliteit eigen vermogen	Resultaat dat toekomt aan de eigenaren / gemiddeld geïnvesteerd eigen vermogen
Return on sales (ROS)	Nettowinst voor belasting / jaaromzet
Solvabiliteit	Eigen vermogen / totaal vermogen x 100%
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen / totale vermogen